

Problema glifosatului în România

Pus pe piața în anul 1970 de către firma Monsanto, produsul denumit comercial Roundup, **având glifosatul drept substanță activă, este un erbicid cu spectru larg (omoaară o mare varietate de plante) a cărei utilizare a crescut enorm în acești ultimi 47 de ani.** Pe plan mondial se vând acum cantități de 200 de ori mai mari decât în primii ani, sub diferite branduri. Utilizarea principală dată de firma Monsanto este cea în combinație cu organisme modificate genetic (OMG) pentru a rezista la această substanță care, odată stropită pe câmp, distruge toate buruienile care ar concura cu cultura principală la resursele de apă, minerale sau soare. Se mai folosește și ca desicant, adică are rolul să usuce corpul plantelor din cultura agricolă,

grăbind în mod artificial coacerea și egalizând maturarea semințelor.

În 2015 Organizația Mondială a Sănătății (OMS) a declarat glifosatul drept „probabil cancerigen pentru om”, ceea ce a dus la o reacție puternică a consumatorilor din întreaga lume. La scurt timp după aceea Institutul German pentru Evaluarea Riscurilor a emis un raport care contesta concluzia OMS pe baza unui raport anterior al Autorității Europene pentru Siguranța Alimentară (EFSA) care evaluase această substanță activă ca „improbabil cancerigenă”. A urmat un război mediatic între tabăra susținătorilor și cea a adversarilor acestui erbicid în care s-au implicat oameni de știință, militanți ecologiști, lobiști ai industriei chimicalelor și chiar comisari europeni.

În ce fel afectează glifosatul albinele? Există două aspecte principale care ar trebui să ne îngrijoreze. În primul rând carența nutrițională care este un factor important de stres al albinelor în zilele noastre. Dar și celălalt aspect pare în egală măsură periculos: folosirea sa în combinație cu organismele modificate genetic.

Există două tipuri de culturi modificate genetic: cele rezistente la erbicide și cele care produc ele însele o toxină care funcționează ca un insecticid. În Europa plantele modificate genetic ocupă 100.000 ha, adică foarte puțin comparativ cu agricultura unor state ca SUA, Brazilia, Argentina sau China. În România este autorizat numai porumbul modificat genetic MON 810 care este purtător al toxinei Bt ce îl apără de unii dăunători (deci tehnologia MON 810 nu implică glifosatul) cu toate acestea din datele postate pe site-ul MADR rezultă că în

ultimii ani nu au existat suprafeșemnificative cultivate cu porumb modificat genetic în România. Cu toate acestea, presiunea fermierilor, atât la nivelul UE cât și al României, ar putea conduce la admiterea în viitor a tehnologiilor agricole care utilizează porumbul modificat genetic împreună cu glifosatul sau a soiei modificate genetic, care ar ocupa suprafețe foarte importante, cu impact asupra vegetației melifere.

Deși nu sunt dovedite efecte directe ale OMG asupra albinelor, există riscul transferului pe orizontală a genelor modificate. Adică atunci când albina se hrănește cu nectar sau polen provenite de la OMG, genele modificate se vor regăsi și în flora microbiană din tractul digestiv al albinelor. Efectele indirecte sunt însă dovedite și bine documentate. Polenul modificat genetic poate contamina produsele stupului ridicând o serie de probleme la comercializarea lor. De reținut că apicultorul nu are cum să prevină culesul albinelor de pe culturile agricole OMG. Studii recente au demonstrat prezența glifosatului în proporție foarte mare în

eșantioanele de miere provenite din zone unde se cultivă pe scară largă OMG, ceea ce afectează din greu imaginea mierii ca produs natural și sănătos.

În cadrul Proiectului APISANA - laborator mobil de recoltare și conservare a probelor colectate pentru evaluarea toxicității culturilor agricole asupra albinelor melifere au fost eșantionate probe de miere, polen, ceara și albine pentru depistarea factorilor stresanți chimici din habitatul coloniilor de albine. Probele de laborator au evidențiat absența glifosatului atât la probele de cuib cât și în țesuturile albinelor ceea ce confirmă în practică cele expuse în rândurile de mai sus, excluzând astfel o problemă la acest moment. Totodată putem concluziona că e bine să ne ținem departe de modelul agricol care folosește OMG .